

CẬP NHẬT CHẨN ĐOÁN VÀ ĐIỀU TRỊ BỆNH PHỔI TẮC NGHẼN MẠN TÍNH

GS.TS. Ngô Quý Châu
Phó giám đốc Bệnh viện Bạch Mai
Giám đốc trung tâm Hô hấp
Chủ tịch Hội Hô hấp Hà Nội

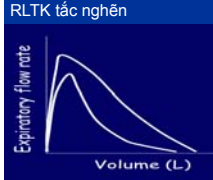
NỘI DUNG TRÌNH BÀY

1. ĐẠI CƯƠNG BPTNMT
2. CHẨN ĐOÁN BPTNMT
3. ĐIỀU TRỊ BPTNMT
4. KẾT LUẬN

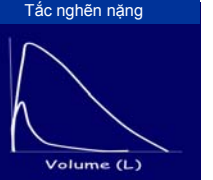
ĐẠI CƯƠNG VỀ BPTNMT

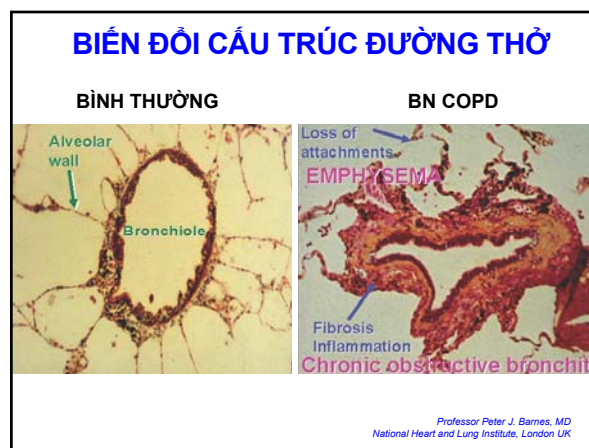
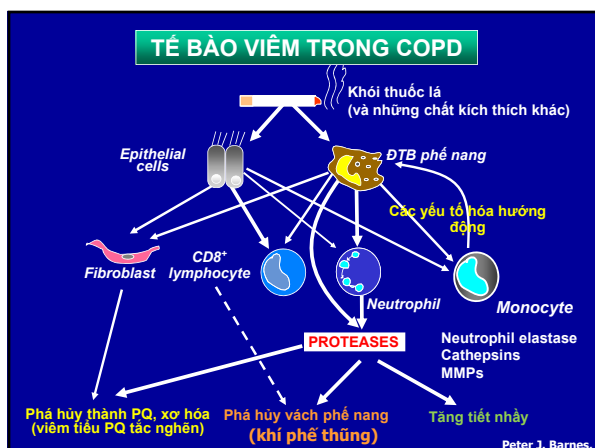
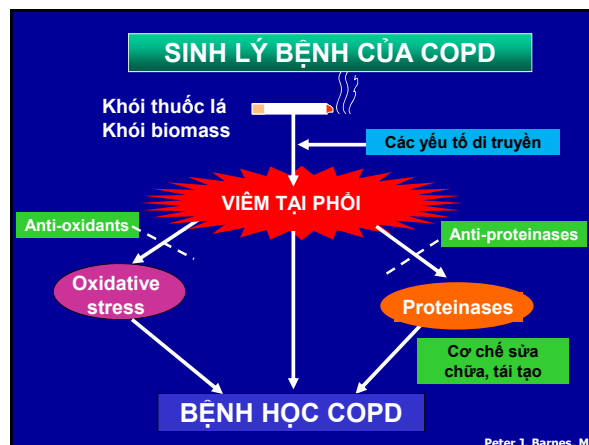
- BPTNMT: Hạn chế thông khí không hồi phục hoàn toàn, tiến triển, do đáp ứng viêm của phổi với khí độc hại.
- Giảm CNTK: Không hồi phục, ảnh hưởng trầm trọng chất lượng cuộc sống liên quan sức khỏe

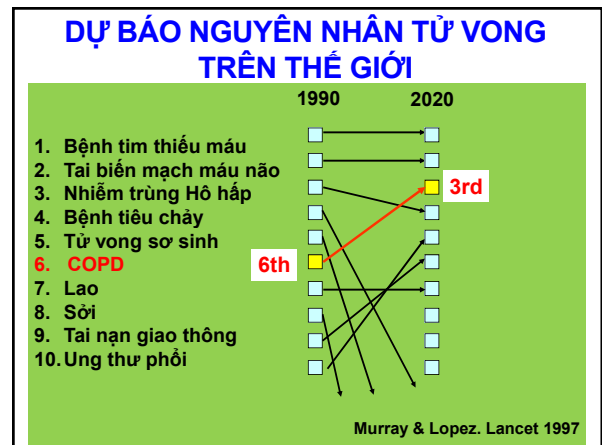
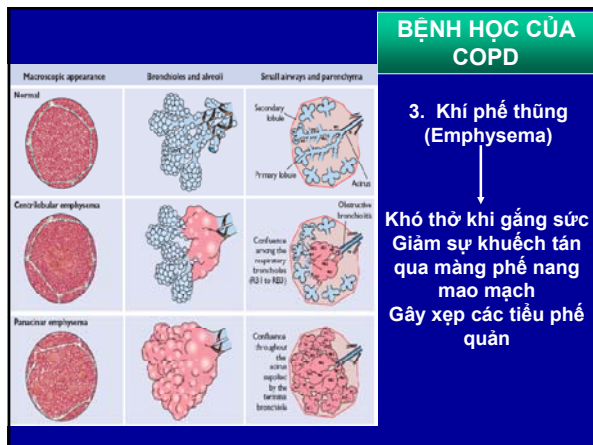
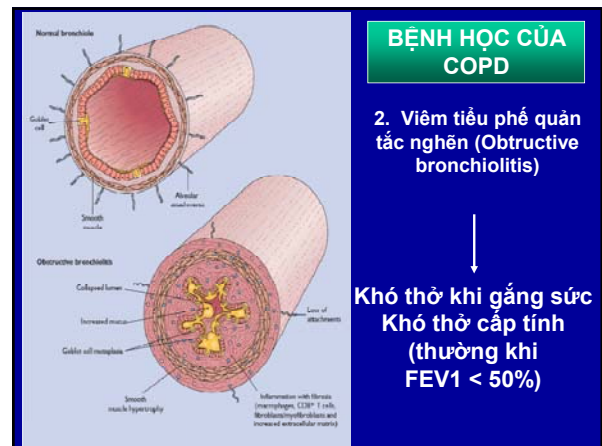
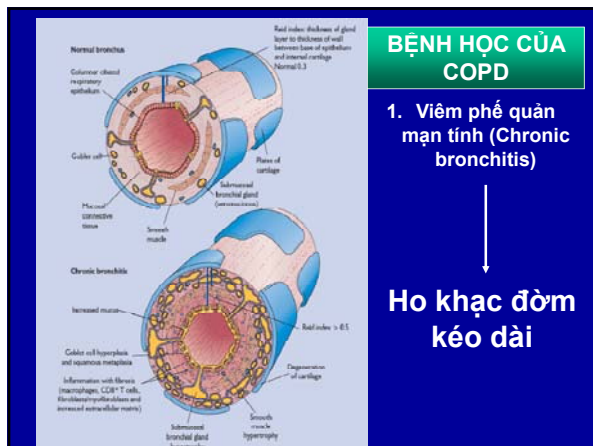
RLTK tắc nghẽn

Tắc nghẽn nặng

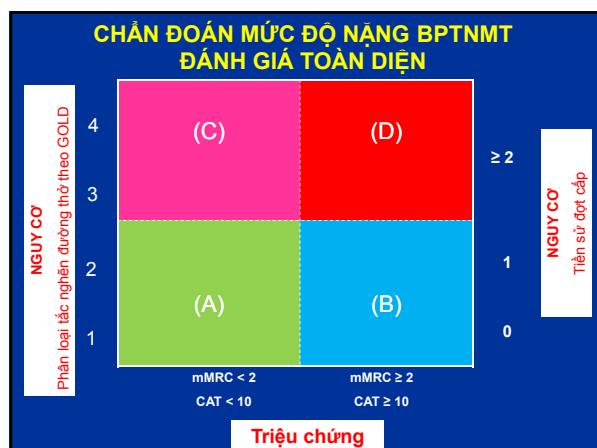

TẦN XUẤT BPTNMT Ở VIỆT NAM

Nhóm	Số điều tra	Tỷ lệ mắc (%)
Chung	11.919	4,2
Nam	5.201	7,1
Nữ	6.714	1,9
Miền Bắc	5.835	5,7
Miền Trung	1.636	4,6
Miền Nam	4.448	1,9

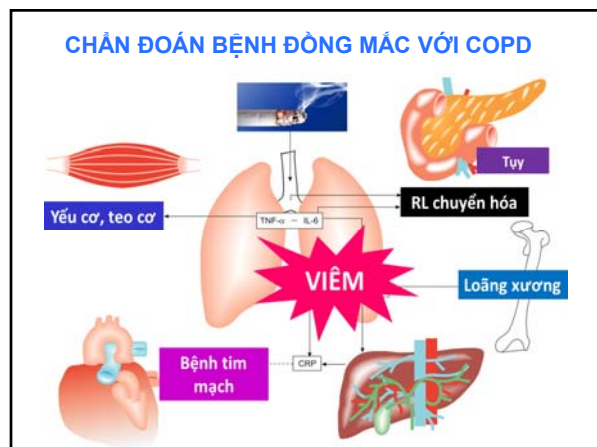
1. Đinh Ngọc Sỹ và cs: Hội thảo khoa học hen – COPD toàn quốc Cần Thơ 6-2011

MÔ HÌNH ĐỀ XUẤT ĐÁNH GIÁ TRIỆU CHỨNG COPD: THAY ĐỔI CĂN BẢN

Phân loại BN	Đặc điểm	Phân loại CNHH	Đợt cấp/năm	mMRC	CAT
A	Nguy cơ thấp ít TC	GOLD 1-2	≤ 1	0 - 1	< 10
B	Nguy cơ thấp TC nhiều hơn	GOLD 1-2	≤ 1	≥ 2	≥ 10
C	Nguy cơ cao ít TC	GOLD 3-4	≥ 2	0 - 1	< 10
D	Nguy cơ cao TC nhiều hơn	GOLD 3-4	≥ 2	≥ 2	≥ 10

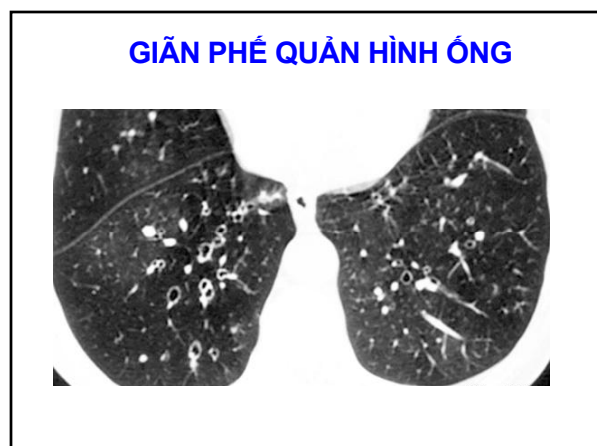

BỆNH ĐỒNG MẮC VỚI COPD

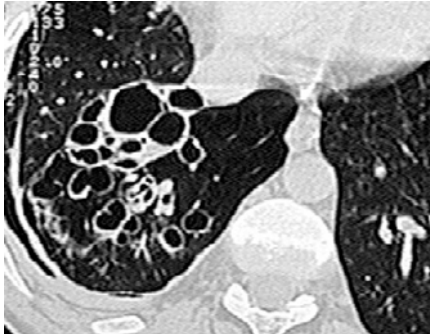
S. Aryal và CS (2012)

- ✓ 22 – 40% BN mắc các bệnh hô hấp khác: GPQ, NK
- ✓ 13 – 60% Các bệnh tim mạch: BMV, suy tim, THA
- ✓ Bệnh lý chuyển hóa: ĐTĐ (2- 19%), RLMM (9-51%), RL và mất chức năng các cơ VB (14 -42%).
- ✓ Các bệnh ác tính: 7 – 38% nguyên nhân gây tử vong.
- ✓ Tâm thần: 8 – 35%.

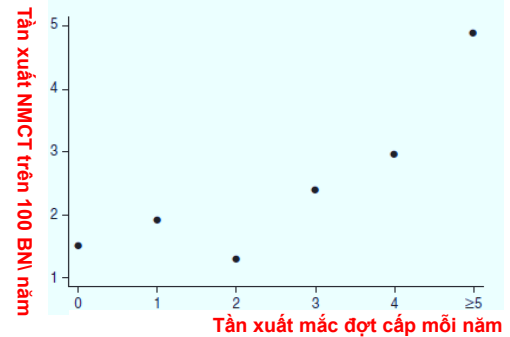
Italian Journal of Medicine. 2012, Vol 6, Issue 4, P 276–284

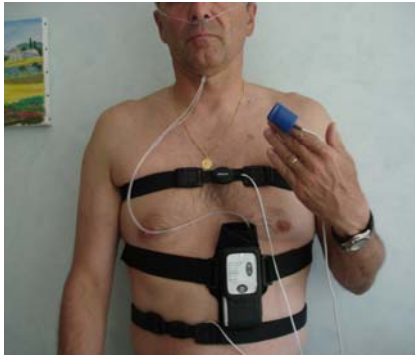
GIÃN PHẾ QUẢN HÌNH TÚI

LIÊN QUAN GIỮA SỐ ĐỢT CẤP COPD BỘI NHIỄM VÀ NHỒI MÁU CƠ TIM

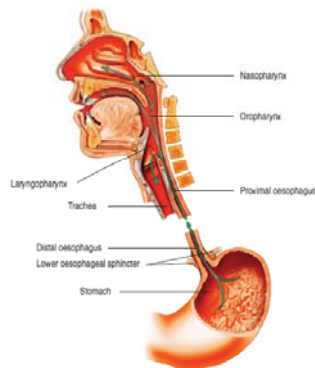
NGỪNG THỞ KHI NGỦ: ĐA KÝ HÔ HẤP

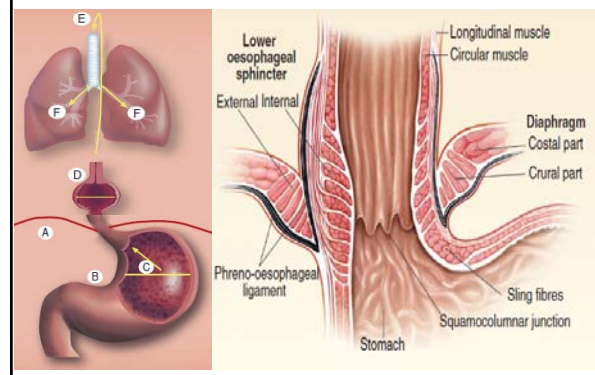
COPD- HỘI CHỨNG NGỪNG THỞ KHI NGỦ

- **Ảnh hưởng trực tiếp của COPD lên giấc ngủ**
  - ✓ Giảm chất lượng giấc ngủ
  - ✓ Giảm độ bão hòa oxy khi ngủ
- **Yếu tố nguy cơ gây Hội chứng NTKN ở BN COPD**
  - ✓ Tư thế nằm ngửa
  - ✓ Nghiện thuốc lá
  - ✓ Dùng thuốc: corticoid
- **Yếu tố bảo vệ BN COPD tránh mắc Hội chứng NTKN**
  - ✓ Cân nặng, chỉ số BMI thấp
  - ✓ Giảm gđ REM- Giai đoạn cử động mắt nhanh (dễ xuất hiện cơn ngừng thở)
  - ✓ Dùng một số loại thuốc: theophylline

TRÀO NGƯỢC DẠ DÀY THỰC QUẢN- COPD

CƠ CHẾ HÍT DỊCH DẠ DÀY VÀO PHỔI

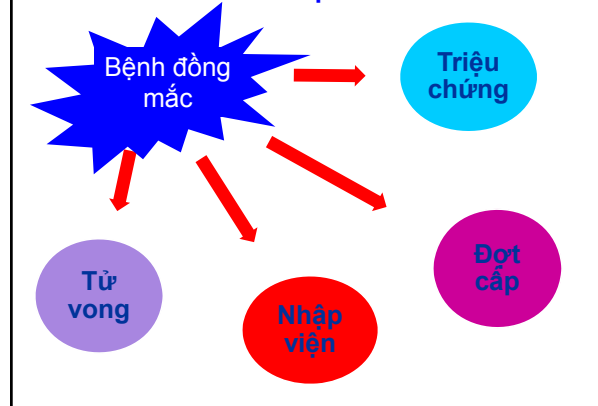
BỆNH ĐỒNG MẮC THEO GIAI ĐOẠN COPD

- Phần lớn BN COPD có 2+ bệnh đồng mắc
- 1/2 trong số đó liên quan đến bệnh tim mạch

	GOLD I N=223	GOLD II N=868	GOLD III N=551	GOLD IV N=144
Tất cả các bệnh đồng mắc	2.2 ± 1.7	2.1 ± 1.7	1.9 ± 1.5	2.1 ± 1.6
Bệnh tim mạch	0.8 ± 0.9	0.9 ± 1.0	1.0 ± 1.1	0.9 ± 1.1

Jones et al. Respir Med 2011

NGUY CƠ CỦA BỆNH ĐỒNG MẮC

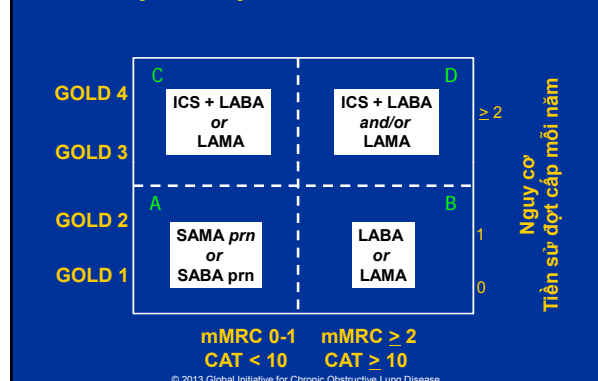

ĐIỀU TRỊ BPTNMT

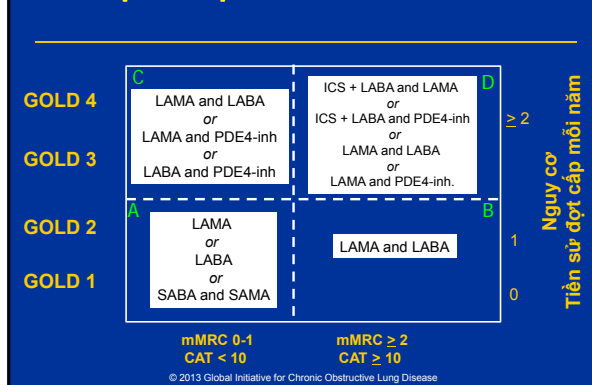
BIỆN PHÁP ĐIỀU TRỊ CHUNG

- Tránh lạnh, bụi, khói...
- Cai nghiện thuốc lá, thuốc lào
- Vệ sinh mũi họng thường xuyên
- Tiêm vắc xin phòng cúm 1 lần/năm, phòng phế cầu 1 lần/5 năm

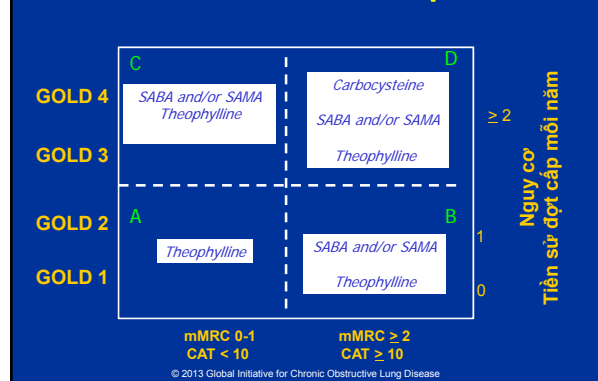
LỰA CHỌN THUỐC ƯU TIÊN

LỰA CHỌN THUỐC THAY THẾ

CÁC THUỐC ĐIỀU TRỊ KHÁC

LỰA CHỌN THUỐC ĐIỀU TRỊ THEO NHÓM GIAI ĐOẠN COPD

NHÓM	LỰA CHỌN ƯU TIÊN	LỰA CHỌN THAY THẾ	THUỐC KHÁC
A	SAMA prn or SABA prn	LAMA or LABA or SABA and SAMA	Theophylline
B	LAMA or LABA	LAMA and LABA	SABA and/or SAMA Theophylline
C	ICS + LABA or LAMA	LAMA and LABA or LAMA and PDE4-inh. or LABA and PDE4-inh.	SABA and/or SAMA Theophylline
D	ICS + LABA and/or LAMA	ICS + LABA and LAMA or ICS+LABA and PDE4-inh. or LAMA and LABA or LAMA and PDE4-inh.	Carbocysteine SABA and/or SAMA Theophylline

TẬP LUYỆN PHỤC HỒI CHỨC NĂNG

Tiếp tay

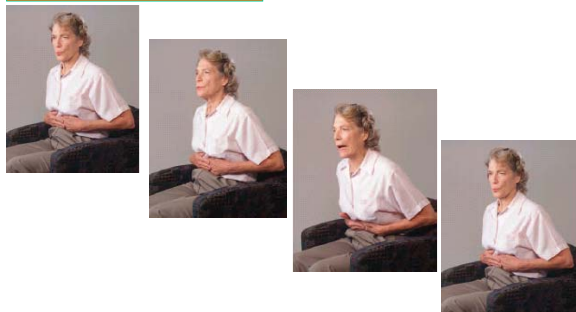
Nâng tạ

Máy tập cá nhân

PHỤC HỒI CHỨC NĂNG HÔ HẤP

Kỹ thuật ho cá nhân

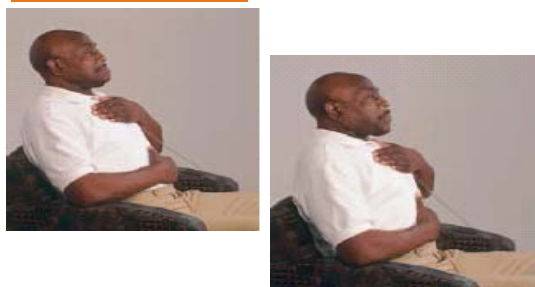
PHỤC HỒI CHỨC NĂNG HÔ HẤP

Kỹ thuật thở chồm mũi

PHỤC HỒI CHỨC NĂNG HÔ HẤP

Kỹ thuật thở cơ hoành

CAN THIỆP GIẢM THỂ TÍCH PHỔI

- Giảm thể tích phổi
- Cắt bóng khí phổi
- Đặt van một chiều

KẾT LUẬN

1. Cần đánh giá BN toàn diện hơn, cá thể hóa trong điều trị.
2. Tìm và điều trị thích hợp các bệnh đồng mắc với COPD.
3. Điều theo nhóm giai đoạn sẽ giúp ổn định chất lượng cuộc sống của BN, ngăn ngừa tử vong, biến chứng và tiến triển.

